

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÖTÖDIK SZEKCIÓ

H.L. kontra MAGYARORSZÁG

(37641/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2024 június 20.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

A H.L. kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) a következő tagokból álló Tanácsként eljárva:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Lado Chanturia,

Kateřina Šimáčková, *bírák*,

és Sophie Piquet, *a Szekció megbízott hivatalvezető-helyettese*,
tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján 2019. július 16-án a Bírósághoz benyújtott (37641/19. számú), Magyarország elleni kérelem, amelyet H. L., 1999-ben született, Aflenzben élő, és Miskolczi R. nyíregyházi ügyvéd által képviselt iraki állampolgár (a továbbiakban: kérelmező) nyújtott be;

határozat arról, hogy a kérelemről értesítik a magyar kormányt (a továbbiakban: Kormány), képviseli: Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja;

határozat arról, hogy a kérelmező nevét nem hozzák nyilvánosságra;

határozat arról, hogy a kérelmet soron kívül bírálják el (a Bíróság Szabályzatának 41. cikke);

a felek észrevételei;

miután 2024. május 30-án zárt ülésen tanácskozott,
meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. A kérelmet menedékjogot kérelmező személy nyújtotta be, akinek kérelmét elutasították, és kiutasításáig a tompai tranzitónában tartották őrizetben 2019. július 9. és 2020. május 21. között.

2. A kérelmező iraki állampolgár, aki családjával - két szülővel és 10 kiskorú testvérével - Törökországon, Bulgárián és Szerbián keresztül utazott Magyarországra.

3. 2018. július 27-én léptek be a tompai tranzitónába, és azonnal menedékjogot kértek. Mivel a kérelmező ekkor már 19 éves volt, kérelmét a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH) külön kezelte.

4. Az ügyben a közigazgatási és munkaügyi bíróság két esetben is új eljárást rendelt el, de végül a BMH 2019. május 2-án elutasította a kérelmező menedékjog iránti kérelmét, és kiutasította Irakba. Kitoloncolását hatósági kísérettel rendelték el. A határozatot a bíróság 2019. július 2-án helybenhagyta. Mivel a kérelmező kiutasítása jogerőre emelkedett, 2019. július 9-én idegenrendészeti eljárás indult ellene.

5. A kérelmező 2018. július 27. és október 19. között a tompai tranzitónában maradt. Ez utóbbi időpontban áthelyezték a balassagyarmati

közösségi szállásra, amelyet 2018. október 28-án hagyott el. A magyar-osztrák határ közelében 2018. november 22-én tartóztatták le, majd szökés veszélye miatt menekültügyi őrizetbe vették. Az őrizetből 2019. május 22-én engedték ki, amikor annak időtartama elérte a törvényben meghatározott hat hónapos maximumot. Először a balassagyarmati közösségi szálláson helyezték el, ahonnan 2019. július 9-én szállították vissza a tompai tranzitónába. Elhelyezését a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény („bevándorlási törvény”) 62. § (1) bekezdésének f) pontja és a 62. § (3a) bekezdése alapján rendelték el. 2020. május 21-ig, a létesítmény bezárásáig maradt a tranzitónában.

6. A tranzitónában való tartózkodása alatt ötágyas konténerben volt elhelyezve az idegenrendészeti szektorban. Előadta, hogy csak fegyveres rendőrök vagy biztonsági tisztek kíséretében hagyhatta el a szektorát. Sem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága, sem más humanitárius civil szervezet képviselői (akik a többi szektorban élő menedékkérővel találkozhattak) nem léphettek be a tranzitóna idegenrendészeti szektorába.

7. 2019. július 9. és 17. között a kérelmezőt a magyar hatóságok nem látták el étellel. Mivel a testvérei még a tranzitónában voltak, megoszthatták vele ételmük egy részét. Csak a Bíróság 2019. július 17-i határozatát követően kapott ételt a hatóságoktól, amely határozatban a Bíróság az eljárási szabályzatának 39. szabálya szerint a kérelmező ideiglenes intézkedés iránti kérelmének adott helyt, és felkérte a Kormányt, hogy a kérelmezőnek adjon ételmet a tranzitónában való tartózkodása alatt.

8. A kérelmező azt állította, hogy a hatóság hét napig nem biztosított számára ételmet, ennél fogva a tompai tranzitónában való fogva tartásának körülményei sértették az Egyezmény 3. cikke szerinti kínzás és embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmát. A fogva tartási körülmények az Egyezmény 8. cikkével is összeegyeztethetetlenek voltak. Az Egyezmény 3. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikke alapján azt kifogásolta, hogy nem volt hatékony jogorvoslati lehetőség e körülmények elleni panasz benyújtására. Továbbá azt is kifogásolta, hogy az Egyezmény 5. cikk 1. és 4. pontjának megsértésével tartották fogva a tranzitónában.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELESE

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

9. A Bíróság megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

10. A menedékkérők fogva tartására és életkörülményeire vonatkozó általános elveket a *Khlaifia és Társai kontra Olaszország* ([NK], 16483/12. sz., 158-69. pont, 2016. december 15.) ügyben foglalták össze.

11. Az *R.R. és Társai kontra Magyarország* ügyben (36037/17. sz., 52. pont, 2021. március 2.) a Bíróság megállapította a 3. cikk megsértését a kérelmező apa tekintetében, akit a hatóságok nem láttak el étellel (ibid., 57. pont). Hasonlóképpen, a *W.O. és Társai kontra Magyarország* ([Tanács], 36896/18. sz., 13. pont, 2022. augusztus 25.) és az *O.Q. kontra Magyarország* ([Tanács], 53528/19. sz., 13. pont, 2023. október 5.) ügyben a Bíróság a 3. cikk megsértését állapította meg a hat napig tartó ételmisszer-megvonás miatt.

12. Ami a jelen kérelmező helyzetét illeti, a Bíróság megállapítja, hogy a magyar hatóságok nem adtak neki ételmet a tranzitónába való 2019. július 9-i érkezése és a kérelmező ideiglenes intézkedés iránti kérelmének helyt adó bírósági határozat 2019. július 17-i közlése között. Úgy véli, hogy azáltal, hogy a hatóságok megtagadták az étel bízósítását, nem vették kellően figyelembe azt a függőségi állapotot, amelyben a kérelmező ebben az időszakban élt (lásd a fent hivatkozott *R.R. és Társai*, 57. pont, és *W.O. és Társai kontra Magyarország* [Tanács], 13. pont), és az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt meghaladó bánásmódnak vetették alá (*R.R. és Társai*, 57. és 65. pont). Ennek fényében a Bíróság úgy véli, hogy nincs szükség a kérelmező egyéb panaszainak (mint például a fogva tartás elhúzódása és az általános körülmények) vizsgálatára, amelyek szintén relevánsak lehetnek a 3. cikk szerinti értékelés szempontjából.

13. Ennek megfelelően megállapítható, hogy megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 5. CIKKE 1. ÉS 2. PONTJÁNAK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

14. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmező panasza a tranzitónában az idegenrendészeti eljárás során történt elhelyezésére vonatkozik, vagyis annak időtartama a 2019. július 9. és 2020. május 21. közötti időszakra terjed ki. A kérelmező elhelyezése a bevándorlási törvény 62. § (1) bekezdésének f) pontja és a 62. § (3a) bekezdése alapján történt. A 62. § (1) bekezdésének f) pontja szerint az idegenrendészeti hatóság harmadik országbeli állampolgár kijelölt helyen való tartózkodását rendelheti el, ha az illető kiutasítás hatálya alatt áll, és a megélhetéséhez szükséges anyagi és lakhatási feltételekkel nem rendelkezik. A 62. § (3a) bekezdése lehetővé teszi, hogy tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben egyedi (kötelező) tartózkodási helyet tranzitónában is kijelölhessenek.

15. A 62. § szerinti „kötelező tartózkodási hely kijelölésére” vonatkozó intézkedés különbözik a menekültügyi eljárás során történő tranzitónás elhelyezéstől. Mindazonáltal az Egyezmény 5. cikkének alkalmazhatósága tekintetében a kérelmezőnek a tranzitónában a kiutasítással kapcsolatban foganatosított fogva tartása a releváns szempontok tekintetében hasonló volt

az *R.R. és Társai* ügy kérelmezőinek menekültügyi fogva tartásához. Tekintettel különösen arra, hogy a kérelmezőt a kiutasítási határozat végrehajtása során rendőrök kísérték az idegenrendészeti szektorba, tartózkodásának maximális időtartamát rögzítő hazai jogi rendelkezések hiányára, a fogva tartásának túlzott időtartamára (több mint tíz hónap) és a szektorban való fogva tartásának körülményeire, a Bíróság úgy véli, hogy függetlenül a hazai jog szerinti minősítéstől, az 5. cikk szerinti szabadságtól való megfosztásnak minősül a kérelmezőnek a tranzitciónában az idegenrendészeti eljárás során történt fogva tartása (lásd a fent hivatkozott *R.R. és Társai*, 83. pont). Alkalmazandó tehát az 5. cikk 1. pontja.

16. A kérelemnek ezt a részét elfogadhatónak kell nyilvánítani, mivel az az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében nem nyilvánvalóan alaptalan és más okból sem elfogadhatatlan.

17. Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a kérelmezőt a tranzitcióna idegenrendészeti szektorában jogszerűen tartották-e fogva, megállapítható, hogy az ilyen elhelyezést szabályozó rendelkezések nem nyújtottak elegendő garanciát az önkényesség ellen, annak ellenére, hogy a bevándorlási törvény 62. § (1) bekezdésének f) pontja és a 62. § (3a) bekezdése szerinti elhelyezési határozat a kérelmező *de facto* fogva tartását eredményezte (lásd a fenti 15. pontot). A tranzitcióna kötelező tartózkodási helyként való kijelölésével a kérelmező *de facto* fogva tartása egy erről szóló formális és indoklást tartalmazó határozat nélkül is lehetővé vált, és az ilyen elhelyezés időtartamát korlátozó rendelkezés hiányában határozatlan időre való elrendelés is lehetséges volt (lásd *Louled Massoud kontra Málta*, 24340/08. sz., 71. pont, 2010. július 27.; a menedékjogi eljárás során a tranzitciónában történő fogva tartás tekintetében pedig lásd a fent hivatkozott *R.R. és Társai* ügy 88-90. pontját). Ezen kívül az elhelyezésről szóló határozat bírósági felülvizsgálatát illetően a Bíróság megállapítja, hogy csak abban az esetben támadható az intézkedés bíróság előtt, ha az eljáró hatóság nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy tájékoztassa az érintett személyt a jogairól és kötelezettségeiről, de a határozat érdemi része nem támadható. A hazai jog ugyanis nem biztosította a kérelmezők számára a fogva tartásuk jogszerűségére és időtartamára vonatkozó jogorvoslati lehetőséget (lásd a fent idézett *Louled Massoud* ügy 71. pontját).

18. A fentiekre tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők fogva tartásának alapjául szolgáló hazai jog nem felelt meg az Egyezményben meghatározott „törvényesség” követelményének, és nem nyújtott a kérelmezőknek hatékony garanciákat az önkényességgel szemben.

19. Ennek megfelelően megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját.

III. EGYÉB PANASZOK

20. A kérelmező az Egyezmény 8. cikke és a 3. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikke alapján panaszt tett az élelem megvonása, fogva tartásának körülményei és az ezzel kapcsolatos hatékony jogorvoslat hiánya miatt is. Tekintettel az ügy tényállására, a felek beadványaira és a fenti megállapításokra, a Bíróság úgy véli, hogy az ügyben felvetett főbb jogi kérdésekkel már foglalkozott, és a fennmaradó panaszokat nem szükséges megvizsgálni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu v. Románia* [NK], 47848/08. sz., 156. pont, ECHR 2014).

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

21. A kérelmező 15.000 euró nem-vagyoni kártérítést követelt és 4.800 euró költségterítést követelt a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások címén.

22. A Kormány a kérelmező követelését túlzottnak találta.

23. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, méltányos mérlegelés alapján a Bíróság a kérelmezőnek 3.000 euró nem-vagyoni kártérítést ítél meg, a kérelmezőt terhelő esetleges adóval növelten.

24. Tekintettel a birtokában lévő iratokra, a Bíróság indokoltnak tartja, hogy a kérelmezőnek 1.500 eurót ítéljen meg a Bíróság előtti eljárás költségeinek fedezésére, az esetlegesen a kérelmezőt terhelő adóval együtt.

A FENTIEK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy az Egyezmény 3. cikke és 5. cikkének 1. és 4. pontja szerinti panaszok elfogadhatónak minősülnek;
2. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 3. cikkét;
3. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját;
4. *Megállapítja*, hogy a fennmaradó panaszok elfogadhatóságát és megalapozottságát nem szükséges külön vizsgálni;
5. *Úgy dönt*,
 - (a) hogy az alperes állam három hónapon belül fizesse meg a kérelmezőnek a következő összegeket, amelyeket az alperes állam pénznemére kell átváltani a fizetés időpontjában érvényes árfolyamon:

- (i) 3.000 euró (háromezer euró), plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem-vagyoni károk tekintetében;
 - (ii) 1.500 euró (ezerötszáz euró), plusz a kérelmezőt terhelő esetleges adók, a költségek és kiadások tekintetében;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártától az fizetésig terjedő időre a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Banknak a késedelmi időszak alatt érvényes marginális hitelkamatlábának három százalékponttal növelt mértéke;
6. *Elutasítja* a kérelmező igazságos elégtétel iránti kérelmét az ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2024. június 20-án, a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. §-a alapján.

Sophie Piquet
Megbízott Hivatalvezető-helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök